

باسمه تعالی

مدت امتحان : ۹۰ دقیقه	ساعت شروع: ۸ صبح	کلیه ی رشته ها	سوالات امتحان نهایی درس: قرآن و تعلیمات دینی (۳) « دین و زندگی »
تاریخ امتحان : ۱ / ۶ / ۱۳۸۶	سال سوم آموزش متوسطه		
اداره کل سنجش و ارزشیابی تحصیلی		دانش آموزان و داوطلبان آزاد سراسر کشور در دوره تابستانی سال ۸۶-۱۳۸۵	

ردیف	سوالات	نمره
	عبارات قرآنی زیر را ترجمه کنید :	
۱	... قُلْ هُوَ رَبِّي لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ عَلَيْهِ تَوَكَّلْتُ وَإِلَيْهِ مَتَابِ .	۱
۲	وَلِلَّهِ الْعِزَّةُ وَلِرَسُولِهِ وَلِلْمُؤْمِنِينَ وَلَكِنَّ الْمُنَافِقِينَ لَا يَعْلَمُونَ .	۱
	به سوالات زیر پاسخ دهید :	
۳	حدیث مَنْ كُنْتُ مَوْلَاَهُ را تکمیل کرده و بنویسید در باره ی چه واقعه ای است ؟	۱
۴	مفاهیم « تحدی » و « نفقه » را تعریف کنید.	۱
۵	« عالی ترین درجه وحی » مخصوص چه کسانی است و به چه مناسبت ؟	۱
۶	از عوامل جاودانگی شریعت پیامبر اکرم (ص) « حفظ قرآن کریم از تحریف » را توضیح دهید.	۱
۷	جنبه های اعجاز قرآن کریم را نام ببرید.	۰/۵
۸	دو مورد از اشکالات اساسی نگهداری حدیث از طریق حافظه را بنویسید.	۱
۹	چرا ائمه معصومین علیهم السلام در مجاهده از اصل « آگاهی بخشی به مردم » تبعیت می کردند؟	۱
۱۰	چرا غیبت امام عصر (عج) به « خورشید پشت ابر » تشبیه شده است ؟	۱
۱۱	آیا می توان « زمان ظهور » امام عصر (عج) را تعیین کرد ؟ مختصراً توضیح دهید.	۰/۵
۱۲	« مهر و عشق » به امام زمان (عج) در شخص منتظر سبب چه تأثیراتی می شود ؟	۱/۵
۱۳	راه های « شناخت فقیه واجد شرایط » را بنویسید .	۱/۵
۱۴	منظور از « مشروعیت » و « مقبولیت » ولی فقیه را مختصراً توضیح دهید .	۱
۱۵	میان انتخاب « ولی فقیه » و « مرجع تقلید » چه تفاوتی وجود دارد ؟	۱
۱۶	دو دسته از « تمایلات انسان » کدامند و چه نامیده می شوند ؟	۱
۱۷	ابتدایی ترین زمینه ی تشکیل نهاد خانواده چیست ؟ توضیح دهید.	۱
۱۸	چرا « اذن پدر » در ازدواج دختران ضروری است ؟	۱
۱۹	چهار شرط اصلی پیمان ازدواج را بنویسید.	۱
۲۰	وظایف ما نسبت به پدر و مادر چیست ؟ چهار مورد را ذکر کنید .	۱
۲۰	جمع نمره	« موفق باشید »

باسمه تعالی

راهنمای تصحیح سؤالات امتحان نهایی درس: قرآن و تعلیمات دینی (۳) «دین‌وزندگی»	کلیه ی رشته ها
سال سوم آموزش متوسطه	تاریخ امتحان: ۱ / ۶ / ۱۳۸۶
دانش‌آموزان و داوطلبان آزاد سراسر کشور در دوره تابستانی سال ۸۶-۱۳۸۵	اداره کل سنجش و ارزشیابی تحصیلی

ردیف	راهنمای تصحیح	نمره
	ترجمه آیات :	
۱ بگو او پروردگار من است جز او خدایی نیست (۰/۵) بر او توکل کردم و بازگشت من به سوی اوست. (۰/۵)	۱
۲	عزت از آن خدا و پیامبرش و مؤمنین است. (۰/۵) ولیکن منافقین نمی دانند. (۰/۵)	۱
	پاسخ سؤالات :	
۳	فَهَذَا عَلِيٌّ مَوْلَاةٌ (۰/۵) - در باره ی واقعه‌ی بزرگ غدیر و ولایت حضرت علی (ع) (۰/۵)	۱
۴	پیامبر اسلام (ص) از مخالفان می خواهد اگر در الهی بودن این کتاب شک دارند ، یک سوره مانند آن بیاورند. این دعوت به مبارزه را « تحدی » می گویند. (۰/۵) تأمین هزینه های لازم از جهت خوراک ، پوشاک ، مسکن و آن چه برای آسایش و رفاه همسر ضرورت دارد، یا وظیفه‌ی مالی که بر عهده ی مرد است را « نفقه » گویند. (۰/۵)	۱
۵	عالی ترین درجه وحی مخصوص پیامبران است (۰/۲۵) ، به معنی القای معانی و معارف به قلب پیامبر از سوی خداوند و سخن گفتن خداوند و جبرئیل با اوست. (۰/۷۵)	۱
۶	در پرتو عنایت الهی و اراده ی خداوندی و با اهتمامی که پیامبر اکرم (ص) در جمع آوری و حفظ قرآن داشت و نیز در پی رشد انسان ها و با تلاش و کوشش مسلمانان در دوره های مختلف ، این کتاب دچار تحریف نشد و هیچ کلمه ای بر آن افزوده یا از آن کم نگردید. (۱)	۱
۷	نشانه های لفظی و ظاهری (۰/۲۵) - نشانه های محتوایی و معنایی (۰/۲۵)	۰/۵
۸	الف) احتمال خطا در نقل احادیث افزایش یافت و امکان کم و زیاد شدن عبارت ها یا فراموش شدن اصل حدیث فراهم شد. ب) شرایط مناسب برای جاعلان حدیث فراهم می آمد که بر اساس اغراض شخصی به جعل یا تحریف حدیث پردازند یا از ذکر برخی احادیث خودداری کنند. ج) نوشته نشدن حدیث سبب می شد که مدرک و منبعی که از طریق آن بتوان احادیث درست را از نادرست تشخیص داد ، در دست نباشد. د) مهم تر از همه این که مردم و محققان از یک منبع مهم هدایت بی بهره می ماندند و به ناچار ، سلیقه ی شخصی را در احکام دینی دخالت می دادند. (ذکر دو مورد کافی است ، هر مورد ۰/۵ نمره)	۱
۹	ائمه علیهم السلام معتقدبودند که عامل اصلی حکومت جباران و ستمگران، ناآگاهی مردم است؛ به همین جهت ، در مبارزه ی خود علیه حاکمان ، بر آگاهی مردم تکیه می کردند و به شیوه های مختلف برای آگاهی بخشی به مردم می کوشیدند. (۱)	۱
۱۰	زیرا ایشان از نظرها غائبند نه این که در جامعه حضور ندارند ایشان چون خورشید عالم تاب اتوار هدایت و رهبری خود را به خصوص بر شیعیان می تاباند به عبارت دیگر این انسان ها هستند که امام را نمی بینند نه این که ایشان در بین مردم حضور نداشته باشند. (۱)	۱
۱۱	خیر ، تعیین زمان ظهور در اختیار خداست و از این امور جز خداوند کس دیگری آگاهی ندارد بنابراین کسانی که زمان ظهور را تعیین می کنند ، دروغگویند. (۰/۵)	۰/۵
	« ادامه در صفحه ی دوم »	

باسمه تعالی

کلیه ی رشته ها	راهنمای تصحیح سوالات امتحان نهایی درس: قرآن و تعلیمات دینی (۳) « دین و زندگی »
تاریخ امتحان: ۱ / ۶ / ۱۳۸۶	سال سوم آموزش متوسطه
اداره کل سنجش و ارزشیابی تحصیلی	دانش آموزان و داوطلبان آزاد سراسر کشور در دوره تابستانی سال ۸۶-۱۳۸۵

ردیف	راهنمای تصحیح	نمره
۱۲	الف) شخص عاشق برای جلب رضایت امام تلاش کند. ب) شخص عاشق امام را اسوه ی خود قرار دهد و خصلت های زیبای ایشان را در خود به وجود آورد. ج) شوق دیدار امام، امید به آینده ی زیبا را در او افزایش می دهد. (هر مورد ۰/۵ نمره، جمعاً ۱/۵ نمره)	۱/۵
۱۳	الف) خود ما به اندازه ای از علم فقه اطلاع داشته باشیم که بتوانیم فقیه دارای شرایط را بشناسیم و تشخیص دهیم. ب) از دو نفر عادل و مورد اعتماد که بتواند فقیه واجد شرایط را تشخیص دهند، بپرسیم. ج) یکی از فقیهان، آنچنان مشهور باشد که انسان مطمئن شود و بداند که این فقیه، دارای شرایط است. (هر مورد ۰/۵ نمره، جمعاً ۱/۵ نمره)	۱/۵
۱۴	مشروعیت یعنی این که شرایط مربوط به رهبری که دین معین کرده است را دارا باشد تا حکم او مورد پذیرش دین باشد. (۰/۵) مقبولیت یعنی این که رهبر باید مورد قبول و پذیرش و اعتماد و اطمینان مردم قرار گیرد. (۰/۵)	۱
۱۵	انتخاب مرجع یک وظیفه ی شخصی است و هر کس، از راه هایی که معین شده است، مرجع خود را شناسایی می کند و هر زمان هم که فقیهی دیگر را اعلم دانست به او مراجعه می نماید (۰/۵) اما ولی فقیه که رهبر و مسئول اداره ی جامعه است، نمی تواند متعدد باشد و این لازمه ی نظم اجتماعی و اجرای قانون واحد در جامعه است. بر این اساس، یکی از فقها در انتخاب عمومی، عهده دار منصب ولایت فقیه می شود و برای پیاده کردن قانون اسلام اقدام می کند. (۰/۵)	۱
۱۶	تمایلات عالی و تمایلات دانی (۰/۵) دسته ی اول را خود عالی و دسته ی دوم را خود دانی می نامند. (۰/۵)	۱
۱۷	نیاز جنسی ابتدایی ترین زمینه ی شکل گیری نهاد خانواده می باشد. نیاز جنسی مرد و زن به یکدیگر از دوران بلوغ آغاز می شود و اولین کشش و جاذبه را میان زن و مرد ایجاد می کند (۱)	۱
۱۸	لطافت های روحی و ظرافت های عاطفی دختر آن گاه که در فضای محبت و علاقه ی جنس مخالف قرار می گیرد احتمال نادیده گرفتن برخی واقعیت ها و کاستی ها را به دنبال دارد در چنین مواقعی پدر که بر احساسات خود غلبه دارد و نیز دارای تجارب فراوان و شناخت کامل از جنس مرد است می تواند بسان باغبانی از گل لطیف و ظریف خویش مراقبت کند و به راهنمایی او پردازد. (۱)	۱
۱۹	الف) اعلام رضایت دختر و پسر و اجباری نبودن ازدواج برای هیچ کدام ب) فریب کاری نکردن در باره ی عیب هایی که ازدواج را باطل می کند. ج) اذن پدر برای ازدواج دختر د) صداق یا مهریه ی زن (هر مورد ۰/۲۵ جمعاً ۱ نمره)	۱
۲۰	جلب رضایت پدر و مادر - حفظ حرمت پدر و مادر - اطاعت از دستورات پدر و مادر - خدمت به پدر و مادر بدون چشمداشت - محبت کردن به پدر و مادر - قدردانی و شکرگزاری از آن ها (ذکر چهار مورد کافی است، هر مورد ۰/۲۵ جمعاً ۱ نمره)	۱
	جمع نمره	۲۰

مصححین محترم، ضمن عرض خسته نباشید نوشتن عین عبارات کتاب الزامی نیست. چنانچه دانش آموزان با توجه به مفاهیم سوالات را پاسخ دهند نمره لحاظ شود.